

แนวทางการจัดทำแผนบริหารความต่อเนื่องภารกิจสถาบันบำราศนราดูร ปี 2559 กรณีโรคทางเดินหายใจตะวันออกกลาง

สมจิตร ทองแย้ม บธ.ม.

สถาบันบำราศนราดูร กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

บทคัดย่อ

การศึกษานี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการจัดทำแผนบริหารความต่อเนื่องภารกิจสถาบันบำราศนราดูร ปี 2559 กรณีโรคทางเดินหายใจตะวันออกกลาง และเพื่อนำผลการศึกษาที่ได้ไปจัดทำแนวทางการจัดทำแผนบริหารความต่อเนื่องภารกิจขององค์กรสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดทำแผนบริหารความต่อเนื่องภารกิจของสถานพยาบาลอื่นได้ ดำเนินการศึกษาโดยค้นคว้าข้อมูลทางด้านเอกสาร รวบรวมข้อมูลจากการดำเนินงานทั้งในภาวะปกติและภาวะฉุกเฉิน โดยวิธีการสัมภาษณ์ การประชุมปฏิบัติการกลุ่ม และการบันทึกเหตุการณ์จริง กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา คือบุคลากรจากทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในสถาบันบำราศนราดูร ระยะเวลาการศึกษาระหว่างเดือนเมษายน - กันยายน 2559

ผลการศึกษา ปรากฏว่าแนวทางการจัดทำแผนบริหารความต่อเนื่องภารกิจสถาบันบำราศนราดูรปี 2559 กรณีโรคทางเดินหายใจตะวันออกกลาง มีขั้นตอนดำเนินการ 6 ขั้นตอน ได้แก่ 1.ประเมินและวิเคราะห์ความเสี่ยงขององค์กร 2.ระบุภารกิจหลักที่สำคัญขององค์กร 3.วิเคราะห์ผลกระทบทางภารกิจขององค์กร 4.ประเมินความเสี่ยงและความต้องการทรัพยากรขององค์กร 5.วิเคราะห์สรุปข้อมูลจากเหตุการณ์ภาวะฉุกเฉินขององค์กร 6.จัดทำแผนบริหารความต่อเนื่องภารกิจตามกรอบเนื้อหาที่กำหนด ผลการศึกษาครั้งนี้พบปัจจัยความสำเร็จเกิดจากผู้นำในการจัดทำแผนบริหารความต่อเนื่องภารกิจมีความมุ่งมั่นตั้งใจ สามารถประสานขอความร่วมมือ อธิบายจูงใจให้ผู้เกี่ยวข้องเข้าใจในเหตุผลความจำเป็นและความสำคัญของการจัดทำแผนบริหารความต่อเนื่องภารกิจขององค์กร เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาจัดทำแผนบริหารความต่อเนื่องภารกิจได้อย่างถูกต้องครบถ้วนและมีประสิทธิภาพ ข้อเสนอแนะสำหรับหน่วยงานที่จะนำไปใช้ สามารถปรับกรอบเนื้อหาการจัดทำแผนบริหารความต่อเนื่องภารกิจสถาบันบำราศนราดูรได้ตามบริบทของหน่วยงาน

คำสำคัญ: แผนบริหารความต่อเนื่องภารกิจ, แผนประคองกิจการ

Epidemics Continuity Planning for Middle East Respiratory Syndrome: Bamrasnaradura Infectious Diseases Institute Experience and Lesson Learned 2016

Somjittr Thongyaem M.B.A.

*Bamrasnaradura Infectious Diseases Institute,
Department of Disease Control, Ministry of Public Health*

ABSTRACT

The purpose of this prospective descriptive design were to study the implementation of continuity management plan of Bamrasnaradura Infectious Diseases Institute in Middle East Respiratory Syndrome (MERS) 2016, and to create continuity management plan that can utilize in other hospitals. This research was reviewed documents. Data were collected by interview, workshop and records about performance in both general and emergency situations. The study subjects were healthcare providers worked in relative units in Bamrasnaradura Infectious Diseases Institute during April – September, 2016.

The study found 6 important steps in continuity planning for Bamrasnaradura Infectious Diseases Institute in MERS; 1. Evaluate and analyze organizational risk 2. Identify main mission 3. Analyze the impact of mission 4. Risk assessment and resource management 5. Analyze and summarize data in emergency situations 6. Implement a continuity management plan under ISO 22301 framework. The study revealed that the element of success for continuity management plan was a dedicated point person who coordinated with others efficiently and was able to explain the importance and reason of making this plan to all involved healthcare providers. All data collected from them were use in improving continuity management plan precisely and effectively. Commentary for other organization, they could use Bamrasnaradura Infectious Diseases Institute's plan to guide their own continuity plan.

Key words: *Continuity management plan, Business Continuity plan*

บทนำ

ความสำคัญของการจัดทำแผนบริหารความต่อเนื่องภารกิจ (Business Continuity Plan: BCP) หรือ การจัดทำ BCP คือ เพื่อเตรียมความพร้อมองค์กรให้สามารถรองรับผลกระทบจากความเสียหายที่อาจเกิดจากภัยพิบัติหรือเหตุการณ์ภาวะฉุกเฉิน เช่น การระบาดของโรคติดต่ออันตราย อักเสบ วัณโรค อุทกภัย แผ่นดินไหว ดินถล่ม อุบัติภัยหมู่ และภัยจากอาวุธชีวภาพ เป็นต้น ที่จะส่งผลกระทบต่อองค์กรอย่างรุนแรงจนทำให้การดำเนินงานขององค์กรหยุดชะงักไม่สามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง เกิดความเสียหายต่อระบบบริการประชาชนงบประมาณ ชื่อเสียงและความเชื่อมั่นต่อองค์กร ดังนั้น เพื่อให้มั่นใจได้ว่าถึงแม้องค์กรจะประสบภัยพิบัติและเหตุการณ์ภาวะฉุกเฉิน องค์กรสามารถกู้คืนภารกิจหลักที่สำคัญให้กลับมาดำเนินการได้ในระยะเวลาที่เหมาะสมอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถฟื้นฟูให้กลับสู่สภาพปกติได้โดยเร็ว จากความสำคัญดังกล่าว องค์กรจึงจำเป็นต้องมีแผนบริหารความต่อเนื่องภารกิจ ให้มีคุณภาพตามเกณฑ์สากล และมีคุณภาพตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐด้านการจัดการกระบวนการ หรือการมุ่งเน้นระบบการปฏิบัติการที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการได้กำหนดให้ส่วนราชการนำไปใช้ในการประเมินองค์กร¹ รวมทั้งยุทธศาสตร์เตรียมความพร้อมป้องกันและแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่แห่งชาติ (พ.ศ. 2556-2559) ได้กำหนดให้กระทรวงสาธารณสุข มีหน้าที่สนับสนุนการจัดทำ BCP สำหรับทุกองค์กร และหน่วยงาน ทั้งภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ และเอกชน ให้เป็นรูปธรรม เพื่อเตรียมความพร้อมรับการระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่ทั่วประเทศ² ในปี 2557 กรมควบคุมโรค ได้กำหนดให้หน่วยงานในส่วนราชการ กรมควบคุมโรค เตรียมการบริหารจัดการต่อสภาวะวิกฤต หรือเรียกคืนการดำเนินงานให้กลับสู่ภาวะปกติในเวลาที่เหมาะสม และสร้างความมั่นใจว่าการปฏิบัติงานภารกิจหลัก สามารถดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่อง³ สถาบันบำราศนราดูร เป็นหน่วยงานในส่วนราชการกรมควบคุมโรคจึงดำเนินการจัดทำ BCP สถาบันบำราศนราดูร กรณีโรคทางเดินหายใจ

ตะวันออกกลาง หรือโรคเมอร์สปี พ.ศ. 2558 โดยประยุกต์ใช้แนวคิดการบริหารความต่อเนื่องในการดำเนินงานขององค์กร (Business Continuity Management: BCM) ตามมาตรฐาน ISO 22301⁴

ปัญหาการจัดทำแผนบริหารความต่อเนื่องภารกิจขององค์กร สถานพยาบาลหลายแห่งยังดำเนินการไม่สำเร็จ ผู้ศึกษาได้รับรู้ปัญหาจากผู้เข้ารับฟังผู้ศึกษานำเสนอประสบการณ์การจัดทำ BCP ของสถาบันบำราศนราดูร ในการประชุมเชิงปฏิบัติการการจัดทำแผนประกอบกิจการให้กับสถานบริการสาธารณสุข และการประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาความรู้สู่การปฏิบัติการจัดทำแผนประกอบกิจการ กรณีโรคติดต่ออุบัติใหม่ ในสถานพยาบาล 2 ครั้ง ระหว่างเดือนพฤศจิกายน-ธันวาคม 2558 สาเหตุเนื่องจากรู้สึกว่าการจัดทำ BCP เป็นเรื่องยาก ไม่ค่อยเข้าใจ ไม่รู้จะทำอะไรก่อนหลัง ไม่รู้จะไปอธิบายกับผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจได้อย่างไร ผู้ที่เกี่ยวข้องไม่เข้ามามีส่วนร่วม จากปัญหาดังกล่าว ผู้ศึกษาจึงคิดว่าควรจะศึกษาแนวทางการจัดทำ BCP ตามที่ได้ดำเนินการจริงแล้วนำผลการศึกษาไปจัดทำเป็นแนวทางเพื่อช่วยให้สถานพยาบาลอื่นนำไปปรับใช้ได้ จึงเป็นที่มาของการศึกษานี้

วัตถุประสงค์

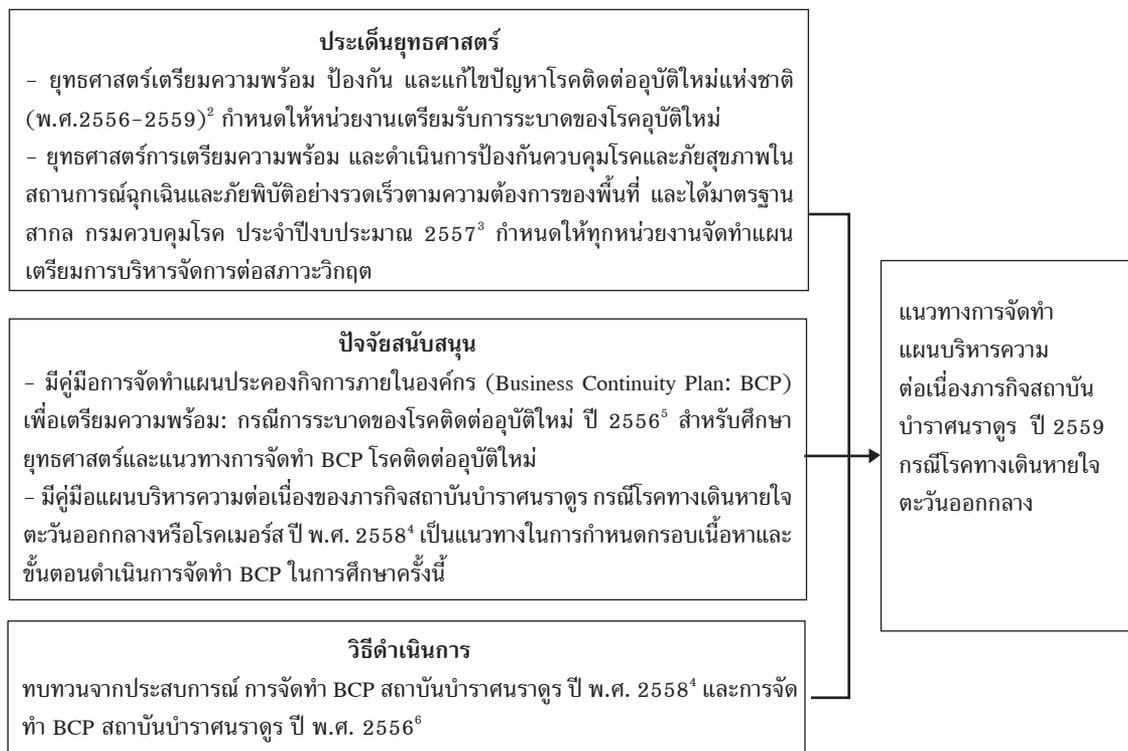
1. เพื่อศึกษาแนวทางการจัดทำแผนบริหารความต่อเนื่องภารกิจสถาบันบำราศนราดูรปี 2559 กรณีโรคทางเดินหายใจตะวันออกกลาง
2. เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้ไปจัดทำแนวทางการจัดทำแผนบริหารความต่อเนื่องภารกิจขององค์กรที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดทำแผนบริหารความต่อเนื่องภารกิจของสถานพยาบาลอื่นได้

กรอบแนวคิดในการศึกษา

การศึกษาแนวทางการจัดทำแผนบริหารความต่อเนื่องภารกิจสถาบันบำราศนราดูร ปี 2559 กรณีโรคทางเดินหายใจตะวันออกกลาง ผู้ศึกษาได้ศึกษาจากการจัดทำ BCP ตามแนวคิดการบริหารความต่อเนื่องในการ

ดำเนินงานขององค์กร (Business Continuity Management: BCM) ในคู่มือ BCP สถาบันบำราศนราดูร ปี พ.ศ. 2558 การจัดทำ BCP สถาบันบำราศนราดูร ปี พ.ศ. 2556 คู่มือการจัดทำแผนประกอบกิจการภายในองค์กรเพื่อเตรียม

ความพร้อม: กรณีการระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่ ปี 2556 และยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง นำมากำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษา ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการศึกษา

ขอบเขตการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ดำเนินการตามแนวทางการจัดทำ BCP สถาบันบำราศนราดูร ปี พ.ศ. 25584 ระยะเวลาดูแลระหว่างเดือนเมษายน - กันยายน 2559

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) หมายถึง กระบวนการที่ใช้ในการระบุความเสี่ยงและวิเคราะห์ความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อกระบวนการผลิตประสงค์ของการดำเนินงาน รวมทั้งการค้นหาและนำเอาวิธีการควบคุม เพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยงมาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อการดำเนินงาน

ขั้นตอนของการประเมินความเสี่ยงจะประกอบด้วย การระบุความเสี่ยง การวิเคราะห์ความเสี่ยง และการจัดการความเสี่ยง

2. การระบุภารกิจหลักที่สำคัญขององค์กร (Identifying Critical Business Function) หมายถึง ขั้นตอนการวิเคราะห์ภารกิจหลักที่สำคัญขององค์กรเพื่อกำหนดให้ได้ว่ากิจกรรมใดในภารกิจหลักที่สำคัญขององค์กรเป็นกิจกรรมวิกฤต (Critical Activity) ซึ่งหมายถึง เป็นกิจกรรมที่ต้องให้บริการอย่างต่อเนื่อง แม้เกิดสถานการณ์ฉุกเฉิน และกิจกรรมใดในภารกิจหลักที่สำคัญเป็นกิจกรรมไม่วิกฤต (Not Critical Activity) ซึ่งหมายถึง เป็นกิจกรรมที่หยุดให้บริการได้ชั่วคราว

และจะกลับมาให้บริการอีกครั้งเมื่อพ้นภาวะวิกฤต ซึ่งจะ
ทำให้องค์กรสามารถบริหารจัดการภาวะวิกฤตขององค์กร
ได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

3. การวิเคราะห์ผลกระทบทางภารกิจ (Business
Impact Analysis: BIA) หมายถึง กระบวนการวิเคราะห์
และวัดผลกระทบหรือความสูญเสียทางภารกิจที่เกิดจาก
การหยุดชะงัก การดำเนินงานทั้งในเชิงปริมาณและ
เชิงคุณภาพ เช่น รายได้ หรือการบริการที่สูญเสียไป
ค่าใช้จ่ายที่อาจเกิดขึ้น ชื่อเสียงและความน่าเชื่อถือ
ขององค์กร เป็นต้น

4. การวิเคราะห์ความเสี่ยงและความต้องการ
ทรัพยากร หมายถึง กระบวนการที่ใช้ในการระบุความ
เสี่ยงและวิเคราะห์ความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อทรัพยากร
ขององค์กรที่มีอยู่ เพื่อกำหนดทรัพยากรที่สำคัญและ
จำเป็นที่องค์กรต้องการในภาวะฉุกเฉิน รวมทั้งกำหนด
กลยุทธ์ขององค์กร เพื่อจัดสรรทรัพยากรสำรองรับ
สถานการณ์ฉุกเฉินหรือเรียกคืน การดำเนินงานให้กลับ
กลับสู่ภาวะปกติ (Recovery Strategy)

5. การจัดทำแผนบริหารความต่อเนื่องภารกิจ
องค์กร หรือการจัดทำแผนประคองกิจการ (Business
Continuity Plan: BCP) หมายถึง การจัดทำแผนงาน
ที่เป็นลายลักษณ์อักษรที่กำหนดขั้นตอน และกระบวนการ
ทำงานในการเรียกคืน การดำเนินงานให้กลับสู่ภาวะปกติ
เพื่อช่วยให้ภารกิจหลักที่สำคัญสามารถดำเนินการได้
อย่างต่อเนื่อง เมื่อเกิดเหตุหยุดชะงักของการดำเนินงาน
ภารกิจหลักที่สำคัญ โดยในแผนนั้นจะต้องครอบคลุม
ทุกภารกิจที่สำคัญและจำเป็นในองค์กร และทุกหน่วยงาน
ที่เกี่ยวข้องต้องมีส่วนร่วมในการทำแผนประคองกิจการ
ของตนเอง พร้อมทั้งปรับปรุงให้เป็นปัจจุบัน อยู่เสมอ
เพื่อให้แผนสามารถนำไปดำเนินงานได้ตามวัตถุประสงค์
เมื่อเกิดเหตุการณ์

6. การบริหารความต่อเนื่องในการดำเนินงาน
ขององค์กร (Business Continuity Management: BCM)
หมายถึง แนวทางในการกำหนดนโยบาย มาตรฐาน และ
กระบวนการทำงานของทั้งองค์กร เพื่อให้มั่นใจว่าในกรณี
ที่มีสถานการณ์ฉุกเฉิน ที่ทำให้การปฏิบัติงานตามปกติ

ต้องหยุดชะงัก ภารกิจสำคัญจะสามารถดำเนินการได้
อย่างต่อเนื่องหรือกลับมาดำเนินการในเวลาที่เหมาะสม

วิธีดำเนินการศึกษา

เป็นการศึกษาค้นคว้าข้อมูลทางด้านเอกสาร
(Documentary Research) โดยทำการศึกษาและวิเคราะห์
ข้อมูลไปข้างหน้าเชิงพรรณนา (Prospective descriptive
study) ดำเนินการศึกษาดังนี้

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา

ข้อมูลการดำเนินงานทั้งในภาวะปกติและ
ภาวะฉุกเฉินของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในสถาบัน
บาราศนราดูร

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

1. ขั้นตอนดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล มี 5
ขั้นตอน ได้แก่ 1. ประเมินและวิเคราะห์ความเสี่ยงของ
องค์กร 2. ระบุภารกิจหลักที่สำคัญขององค์กร 3. วิเคราะห์
ผลกระทบทางภารกิจ 4. ประเมินความเสี่ยงและความ
ต้องการทรัพยากร 5. จัดทำ BCP ตามกรอบเนื้อหาที่
กำหนด⁴

2. แบบบันทึกข้อมูล 4 ชุด ได้แก่

ชุดที่ 1 ตารางสรุปผลการประเมินและ
วิเคราะห์ความเสี่ยงขององค์กร ใช้บันทึกข้อมูลดังนี้ 1. โรค
ที่เป็นปัญหาสำคัญตามภารกิจ 2. เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น
และปัจจัยที่ทำให้เกิดขึ้น 3. ผลกระทบที่ตามมาจาก
เหตุการณ์ 4. มาตรการควบคุมที่มีอยู่ 5. ชั้นความเสี่ยง
6. ผลวิเคราะห์ความเสี่ยง 7. ประเมินความเสี่ยง และ
8. การจัดการความเสี่ยง

ชุดที่ 2 ตารางวิเคราะห์ผลกระทบทาง
ภารกิจ (Business Impact Analysis: BIA) ใช้บันทึก
ข้อมูลดังนี้ 1. ชื่อหน่วยงาน 2. ภารกิจหลักที่สำคัญ
ขององค์กร 3. กิจกรรมของภารกิจหลักที่สำคัญ
4. รายละเอียด ของกิจกรรม 5. ผลกระทบ 6. ช่วงเวลา
สูงสุดในการดำเนินงานหยุดชะงัก (Maximum Tolerable
Period of Disruption: MTPD) 7. กิจกรรมวิกฤตหรือ
ไม่วิกฤต 8. จัดลำดับความสำคัญของกิจกรรม 9. บริการ/
/

หน่วยงาน/กิจกรรมที่ต้องพึ่งพาภายในสถาบัน 10. บริการ/หน่วยงาน/กิจกรรมที่ต้องพึ่งพาภายนอกสถาบัน 11. ระยะเวลาในการกู้กิจกรรมวิกฤตหรือเวลาหยุดดำเนินการที่ยอมรับได้ (Recovery Time Objective: RTO) 12. กำหนดบริการขั้นต่ำของการให้บริการของหน่วยงานในภาวะวิกฤต (Minimum Business Continuity Objective: MBCO) และ 13. ประเมินการทรัพยากรที่ต้องใช้ในภาวะวิกฤต⁴

ชุดที่ 3 ตารางประเมินและวิเคราะห์ความเสี่ยงทรัพยากรขององค์กร ใช้บันทึกข้อมูลดังนี้ 1. กิจกรรมภารกิจหลักที่สำคัญ 2. ทรัพยากรที่ใช้ในภาวะปกติ 3. ภัยที่เกี่ยวข้อง 4. การควบคุมในปัจจุบัน และ 5. แผนบริหารความต่อเนื่อง⁴

ชุดที่ 4 กรอบเนื้อหาจัดทำแผนบริหารความต่อเนื่องภารกิจขององค์กร ประกอบด้วย บทนำ วัตถุประสงค์ สมมติฐาน ขอบเขตการบังคับใช้ BCP ความเสี่ยงขององค์กร ภารกิจหลักที่สำคัญ วิเคราะห์ผลกระทบภารกิจกิจกรรมวิกฤตที่สำคัญ การประกาศใช้แผนบริหารความต่อเนื่อง แผนตอบสนองสถานการณ์ แผนรับผู้ป่วยแต่ละระดับสถานการณ์ กลยุทธ์การบริหารความต่อเนื่อง ทรัพยากรที่สำคัญและจำเป็นในการบริหารความต่อเนื่อง การสื่อสารในภาวะฉุกเฉิน ทีมงานบริหารความต่อเนื่อง จุดนัดพบของทีมบริหารความต่อเนื่อง ในภาวะฉุกเฉิน นโยบายการบริหารความต่อเนื่อง และแผนบริหารความต่อเนื่องขององค์กรและฟื้นฟูกลับสู่ภาวะปกติ⁴

การสร้างเครื่องมือและการตรวจสอบเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาทั้งหมด ผู้ศึกษาดำเนินการตามขั้นตอนการสร้างเครื่องมือดังนี้

1. ศึกษาจากคู่มือ BCP สถาบันบำราศนราดูร ปี พ.ศ. 2558⁴ นำมากำหนดขั้นตอนดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล แบบบันทึกข้อมูล และกรอบเนื้อหา

2. ปรับปรุงเครื่องมือที่ได้จากการศึกษาให้ครอบคลุมการวิเคราะห์และรวบรวมข้อมูลสำหรับ ใช้ในการศึกษา และปรับรูปแบบเอกสารให้เหมาะสมสำหรับ

ใช้ในการศึกษา

3. ตรวจสอบความถูกต้องความครอบคลุมของเครื่องมือโดยเทียบจากคู่มือ BCP สถาบันบำราศนราดูร ปี พ.ศ. 2558⁴ และมาตรฐานขั้นตอนการปฏิบัติงาน (Standard Operation Procedure): การประเมินความเสี่ยง รหัส SOP-PHER-08

4. ศึกษาวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลและการบันทึกข้อมูลจากคู่มือ BCP สถาบันบำราศนราดูร ปี พ.ศ. 2558⁴ และมาตรฐานขั้นตอนการปฏิบัติงาน: การประเมินความเสี่ยง⁷

การวิเคราะห์และเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนที่ 1 ประเมินและวิเคราะห์ความเสี่ยงขององค์กร ผู้ศึกษาดำเนินการโดยประชุมปฏิบัติการกลุ่มกรรมการบริหารความต่อเนื่องขององค์กร วิเคราะห์ความเสี่ยง (Risk Analysis) ตามมาตรฐานขั้นตอนการปฏิบัติงาน: การประเมินความเสี่ยง กรณีโรคที่เป็นปัญหาสำคัญตามภารกิจองค์กร ได้แก่ โรคทางเดินหายใจ ตะวันออกกลาง โรคไข้หวัดใหญ่ โรคไข้เลือดออก โรคติดเชื้อเอชไอวี และวัณโรค ตามลำดับดังนี้ วิเคราะห์โอกาสที่จะเกิดโรค (Likelihood) วิเคราะห์ผลกระทบที่ตามมา (Consequence หรือ impact) นำผลการวิเคราะห์โอกาสที่จะเกิดโรคและผลกระทบที่ตามมาจัดลำดับความเสี่ยงด้วยตาราง Risk Matrix วิเคราะห์เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นและปัจจัยที่ทำให้เกิดขึ้น ผลกระทบที่ตามมาจากเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น มาตรการควบคุมที่มีอยู่ ชี้บ่งความเสี่ยง และการจัดการความเสี่ยง บันทึกข้อมูลในตารางสรุปผลการประเมินและวิเคราะห์ความเสี่ยงขององค์กร

ขั้นตอนที่ 2 ระบุภารกิจหลักที่สำคัญขององค์กร ผู้ศึกษาดำเนินการโดยประชุมปฏิบัติการกลุ่มกรรมการบริหารความต่อเนื่องขององค์กร วิเคราะห์พันธกิจทั้งหมดขององค์กรเพื่อระบุภารกิจหลักที่สำคัญขององค์กร ต่อด้วยวิเคราะห์ภารกิจหลักที่สำคัญเพื่อระบุกิจกรรมของภารกิจหลักที่สำคัญ โดยทบทวนจากผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงและประเมินผลกระทบด้าน

การบริหารความต่อเนื่องทางภารกิจขององค์กรที่
คณะกรรมการบริหารสถาบันให้ความเห็นชอบแล้ว
ใน ปี 2556⁶ และปี 2558⁴ ปรับปรุงให้เป็นปัจจุบัน
ปี 2559 บันทึกข้อมูลในตารางแบบวิเคราะห์ผลกระทบ
ทางภารกิจ รายการที่ 2. ภารกิจหลักที่สำคัญขององค์กร
3. กิจกรรมของภารกิจหลักที่สำคัญ และ 4. รายละเอียด
ของกิจกรรม

ขั้นตอนที่ 3 วิเคราะห์ผลกระทบทางภารกิจ
ผู้ศึกษาดำเนินการโดยประชุมปฏิบัติการกลุ่มผู้เกี่ยวข้อง
ทุกกิจกรรมของภารกิจหลักที่สำคัญ เพื่อวิเคราะห์
ผลกระทบทางภารกิจ โดยทบทวนจากผลการวิเคราะห์
ผลกระทบทางภารกิจปี 2558⁴ ปรับปรุงให้เป็นปัจจุบัน
ปี 2559 บันทึกข้อมูลในตารางแบบวิเคราะห์ผลกระทบ
ทางภารกิจ รายการที่ 5. ผลกระทบ 6. ช่วงเวลาสูงสุด
ในการดำเนินงานหยุดชะงัก (Maximum Tolerable
Period of Disruption: MTPD) 7. กิจกรรมวิกฤตหรือ
ไม่วิกฤต 8. จัดลำดับความสำคัญของกิจกรรม 9. บริการ/
หน่วยงาน/กิจกรรม ที่ต้องพึ่งพาภายในสถาบัน 10.
บริการ/หน่วยงาน/กิจกรรม ที่ต้องพึ่งพานอกสถาบัน
11. ระยะเวลาในการกู้กิจกรรมวิกฤตหรือเวลาหยุด
ดำเนินการที่ยอมรับได้ (Recovery Time Objective:
RTO) 12. กำหนดบริการขั้นต่ำของการให้บริการของ
หน่วยงานในภาวะวิกฤต (Minimum Business Continuity
Objective: MBCO) และ 13. ประเมินการทรัพยากรที่
ต้องใช้ในภาวะวิกฤต และสัมภาษณ์บางกิจกรรมเพื่อ
ยืนยันความถูกต้องของข้อมูล

ขั้นตอนที่ 4 ประเมินความเสี่ยงและความ
ต้องการทรัพยากรขององค์กร ผู้ศึกษาดำเนินการโดย
ประชุมปฏิบัติการ กลุ่มกรรมการบริหารความต่อเนื่อง
ขององค์กร เพื่อประเมินความเสี่ยงของทรัพยากรที่มีอยู่
และจัดการความเสี่ยงให้ทรัพยากรมีพร้อมใช้และ
เพียงพอต่อการตอบสนองสถานการณ์ฉุกเฉิน ข้อมูล
บางส่วนทบทวนจากผลการประเมินความเสี่ยงและ
ความต้องการทรัพยากรขององค์กร ปี 2558⁴ ปรับปรุง
ให้เป็นปัจจุบันปี 2559 และบางส่วนวิเคราะห์สรุปข้อมูล
จากเหตุการณ์ภาวะฉุกเฉินขององค์กรเพื่อระบุทรัพยากร

ที่ต้องการในภาวะฉุกเฉิน กำหนดเป็นกลยุทธ์บริหาร
ความต่อเนื่องขององค์กร บันทึกในแบบบันทึกข้อมูล
ชุดที่ 3 รวมทั้งสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องเพื่อตรวจสอบความ
ถูกต้องครบถ้วน ของทรัพยากรที่สำคัญและจำเป็น
ในภาวะฉุกเฉิน

ขั้นตอนที่ 5 จัดทำ BCP ตามกรอบเนื้อหาที่
กำหนดในเครื่องมือชุดที่ 4 โดยใช้ข้อมูลที่รวบรวมได้
ทั้งหมด

ผลการวิเคราะห์และรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนที่ 1 ประเมินและวิเคราะห์ความเสี่ยง
ขององค์กร ผลสรุปได้ดังนี้ โรคที่เป็นปัญหาสำคัญตาม
ภารกิจองค์กรที่มีความเสี่ยงสูงสุดคือ โรคทางเดินหายใจ
ตะวันออกกลาง ด้วยผลวิเคราะห์เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น
และปัจจัยที่ทำให้เกิดความเสี่ยงระบุว่าในปี 2558-
2559 สถาบันดูแลรักษาผู้ป่วย 3 ราย และกักกันผู้สัมผัส
ใกล้ชิดผู้ป่วยยืนยัน 32 ราย ผลกระทบที่ตามมาจาก
เหตุการณ์ระบุว่าสถาบันต้องดูแลรักษาผู้ป่วยและกักกัน
ตามภารกิจหลัก บุคลากรปฏิบัติงานหลักมีความเสี่ยง
ติดเชื้อ/ป่วย/ต้องหยุดงาน/บุคลากรหลักไม่เพียงพอ
มาตรการควบคุมปัจจุบันสถาบันมีแผนเผชิญเหตุและ
แผนบริหารความต่อเนื่องภารกิจแต่ไม่ได้ปรับปรุงให้
พร้อมใช้ และมีความเสี่ยงสูงที่จะรับผู้ป่วยอีกเนื่องจาก
พบผู้ป่วยในต่างประเทศและมีนักท่องเที่ยวเข้าประเทศ
มาจากพื้นที่เสี่ยงของโรค ต้องจัดการความเสี่ยงโดย
ปรับปรุง BCP และฝึกอบรมบุคลากรปฏิบัติงานกับ
ผู้ป่วยโรคติดต่ออันตรายเพื่อสำรองอัตรากำลัง

ขั้นตอนที่ 2 ระบุภารกิจหลักที่สำคัญของ
องค์กร ผลการวิเคราะห์พันธกิจทั้งหมด สรุปว่า การดูแล
รักษาผู้ป่วย เป็นภารกิจหลักที่สำคัญขององค์กร กิจกรรม
ของภารกิจหลัก ที่สำคัญขององค์กรมี 25 กิจกรรมดังนี้
การคัดกรองผู้ป่วย การสื่อสารและประชาสัมพันธ์
ทำทะเบียนผู้ป่วย ตรวจสอบสิทธิการรักษา การตรวจ
ทางห้องปฏิบัติการ การตรวจทางรังสี ตรวจรักษาผู้ป่วย
นอกฉุกเฉิน ตรวจรักษาผู้ป่วยในวิกฤต (ICU/NICU/
หอผู้ป่วยแยกโรค) ตรวจรักษาผู้ป่วยนอกอายุรกรรม

ตรวจรักษาผู้ป่วยในอายุรกรรม ตรวจรักษาผู้ป่วยนอก กุมารเวชกรรม ตรวจรักษาผู้ป่วยในกุมารเวชกรรม ตรวจรักษาผู้ป่วยนอกศัลยกรรมทั่วไป ตรวจรักษาผู้ป่วยในศัลยกรรมทุกแผนก ตรวจรักษาผู้ป่วยนอกศัลยกรรมกระดูก ตรวจรักษาผู้ป่วยนอกศัลยกรรมระบบปัสสาวะ ตรวจรักษาผู้ป่วยนอกสูตินรีเวชกรรม ตรวจรักษาผู้ป่วยในสูตินรีเวชกรรม ตรวจรักษาผู้ป่วยนอกจักษุ ตรวจรักษาผู้ป่วยนอกหูคอจมูก ตรวจรักษาผู้ป่วยทันตกรรม ผ่าตัด และการส่องกล้องตรวจพิเศษ การล้างไต การชำระค่ารักษา และการบริการยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยา

ขั้นตอนที่ 3 วิเคราะห์ผลกระทบทางภารกิจ

สรุปว่า ผลกระทบการหยุดชะงักของภารกิจกิจกรรม ตรวจรักษาผู้ป่วยในวิกฤต (หอผู้ป่วยแยกโรคตึก 3 ชั้น 2) สถานที่ดูแลผู้ป่วยโรคทางเดินหายใจตะวันออกกลาง ผลวิเคราะห์ MTPD เท่ากับ 1 ชั่วโมง RTO เท่ากับ 30 นาที MBCO อย่างน้อยรับผู้ป่วยวิกฤตได้ 1 ราย บุคลากรปฏิบัติงานหลักมีแพทย์ 1 คน พยาบาล 4 คน ผู้ช่วยเหลือคนไข้ 2 คน พนักงาน 2 คน ทรัพยากรในภาวะวิกฤต ได้แก่ บุคลากรปฏิบัติงานหลัก และวัสดุป้องกันร่างกายส่วนบุคคล ทรัพยากรบริหารความต่อเนื่อง ได้แก่ ไฟฟ้า และน้ำมันเชื้อเพลิง น้ำบริโภคและอุปโภค วัสดุและครุภัณฑ์ ยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยา น้ำยา และวัสดุวิทยาศาสตร์ อุปกรณ์และเครื่องมือแพทย์ ออกซิเจนทางการแพทย์ ระบบสารสนเทศ ระบบการติดต่อสื่อสาร อาหาร ระบบจ่ายกลางและซักฟอก ยานพาหนะ และเปลผู้ป่วย จุดเรียกใช้แผนบริหารความต่อเนื่องขึ้นอยู่กับผู้บัญชาการเหตุการณ์สั่งการ

ขั้นตอนที่ 4 ประเมินความเสี่ยงและความ

ต้องการทรัพยากรขององค์กร ผลวิเคราะห์สรุปได้ว่า ความเสี่ยงเกิดจากทรัพยากรที่มีความสำคัญและจำเป็น สำหรับการดำเนินงานในภาวะฉุกเฉินไม่พร้อมใช้และไม่เพียงพอ ทรัพยากรที่องค์กรต้องการ ได้แก่ บุคลากรปฏิบัติงานหลัก สถานที่รับผู้ป่วย และกักกัน (Quarantine)

เครื่องมือทางการแพทย์ วัสดุทางการแพทย์ สารสนเทศ และข้อมูลที่สำคัญ เงินสำรอง ยานพาหนะ และเปลผู้ป่วย ส่วนทรัพยากรบริหารความต่อเนื่องอื่นให้จัดทำแผนสำรองทรัพยากรตามที่ประมาณการไว้ในขั้นตอนวิเคราะห์ผลกระทบทางภารกิจ

ขั้นตอนที่ 5 จัดทำแผนบริหารความต่อเนื่อง

ภารกิจตามกรอบเนื้อหาที่กำหนด ผลการรวบรวมข้อมูลได้ดังนี้ ความเสี่ยงที่สำคัญขององค์กร กำหนดภารกิจหลักสำคัญและกิจกรรมภารกิจหลักสำคัญขององค์กร การวิเคราะห์ผลกระทบภารกิจกิจกรรมวิกฤตที่สำคัญ ทรัพยากรที่สำคัญและจำเป็นในการบริหารความต่อเนื่อง ภารกิจขององค์กร แผนบริหาร ความต่อเนื่องขององค์กร และฟื้นฟูกลับสู่ภาวะปกติ บทนำ วัตถุประสงค์ สมมติฐาน และขอบเขตการบังคับใช้ BCP ซึ่งไม่ครบตามกรอบเนื้อหาที่กำหนด ผู้ศึกษาต้องรวบรวมข้อมูลจากเหตุการณ์ภาวะฉุกเฉินขององค์กร ได้ข้อมูลดังนี้ การประกาศใช้แผนบริหารความต่อเนื่อง การสื่อสารในภาวะฉุกเฉิน กลยุทธ์การบริหารความต่อเนื่อง นโยบายการบริหารความต่อเนื่องสถาบันบำราศนราดูร ทีมงานบริหารความต่อเนื่อง จุดนัดพบของทีมนบริหารความต่อเนื่องในภาวะฉุกเฉิน แผนตอบสนองสถานการณ์ แผนรับผู้ป่วย แต่ละระดับสถานการณ์

ผลการศึกษา

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 แนวทางการจัดทำแผนบริหารความต่อเนื่องภารกิจสถาบันบำราศนราดูร ปี 2559 กรณีโรคทางเดินหายใจตะวันออกกลาง

ผลการศึกษา ขั้นตอนดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ไม่สามารถรวบรวมข้อมูลนำมาจัดทำ BCP ได้ครบตามกรอบเนื้อหาที่กำหนด ต้องรวบรวมข้อมูลเพิ่มเติม โดยวิเคราะห์สรุปข้อมูลจากเหตุการณ์ภาวะฉุกเฉินขององค์กร จึงสรุปว่า แนวทางการจัดทำ BCP สถาบันบำราศนราดูร มี 6 ขั้นตอน คือเพิ่มขั้นตอนวิเคราะห์สรุปข้อมูลจากเหตุการณ์ภาวะฉุกเฉินขององค์กร ดังภาพที่ 2

ขั้นตอนดำเนินการ - ก่อนการศึกษา
1. ประเมินและวิเคราะห์ความเสี่ยงขององค์กร
2. ระบุภารกิจหลักที่สำคัญขององค์กร
3. วิเคราะห์ผลกระทบทางภารกิจ
4. ประเมินความเสี่ยงและความต้องการทรัพยากร
5. จัดทำ BCP ตามกรอบเนื้อหาที่กำหนด

ขั้นตอนดำเนินการ - หลังการศึกษา
1. ประเมินและวิเคราะห์ความเสี่ยงขององค์กร
2. ระบุภารกิจหลักที่สำคัญขององค์กร
3. วิเคราะห์ผลกระทบทางภารกิจ
4. ประเมินความเสี่ยงและความต้องการทรัพยากร
5. วิเคราะห์สรุปข้อมูลจากเหตุการณ์ภาวะฉุกเฉินขององค์กร

ภาพที่ 2 เปรียบเทียบวิธีดำเนินการก่อนและหลังการศึกษา

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 นำผลการศึกษาที่ได้ไปจัดทำแนวทางการจัดทำแผนบริหารความต่อเนื่องภารกิจขององค์กรที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดทำแผนบริหารความต่อเนื่องภารกิจของสถานพยาบาลอื่นได้

ผลการศึกษา สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดทำแผนบริหารความต่อเนื่องภารกิจของสถานพยาบาลอื่นได้ตามที่อภิปรายผล โดยมีขั้นตอนดำเนินการ 6 ขั้นตอน ดังนี้ 1. ประเมินและวิเคราะห์ความเสี่ยงขององค์กร 2. ระบุภารกิจหลักที่สำคัญขององค์กร 3. วิเคราะห์ผลกระทบทางภารกิจ 4. ประเมินความเสี่ยงและความต้องการทรัพยากรขององค์กร 5. วิเคราะห์สรุปข้อมูลจากเหตุการณ์ภาวะฉุกเฉินขององค์กร และ 6. จัดทำ BCP ตามกรอบเนื้อหาที่กำหนด

อภิปรายผล

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 แนวทางการจัดทำแผนบริหารความต่อเนื่องภารกิจสถาบันบำราศนราดูร ปี 2559 กรณีโรคทางเดินหายใจตะวันออกกลาง

ผลการศึกษาแนวทางการจัดทำ BCP สถาบันบำราศนราดูร ปี 2559 กรณีโรคทางเดินหายใจตะวันออกกลาง มีขั้นตอนดำเนินการ 6 ขั้นตอน อภิปรายผลการศึกษาแต่ละขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ประเมินและวิเคราะห์ความเสี่ยงขององค์กร การประเมินและวิเคราะห์ความเสี่ยงขององค์กร สามารถวิเคราะห์และกำหนดความเสี่ยงสำคัญขององค์กรได้จากความเสี่ยงที่กำหนดเป็นตัวชี้วัดยุทธศาสตร์ของส่วนราชการ หรือมาตรการที่หน่วยงานกำหนดก็ได้ ในการศึกษาครั้งนี้ดำเนินการตามแนวทาง

มาตรฐานขั้นตอนการปฏิบัติงาน: การประเมินความเสี่ยงเพื่อประเมินและวิเคราะห์ความเสี่ยงโรคที่เป็นปัญหาสำคัญตามภารกิจขององค์กรทั้งหมดจึงใช้หลักการด้านวิชาการ สนับสนุนผลการวิเคราะห์

ขั้นตอนที่ 2 ระบุภารกิจหลักที่สำคัญขององค์กร โดยทั่วไปภารกิจหลักที่สำคัญในภาวะวิกฤตของสถานพยาบาลคือ การดูแลรักษาผู้ป่วย แต่การวิเคราะห์ภารกิจหลักที่สำคัญเพื่อระบุกิจกรรมของภารกิจหลักที่สำคัญนั้นขึ้นอยู่กับความเสี่ยงขององค์กร เช่น โรคติดต่ออุบัติใหม่ กิจกรรมหลักที่สำคัญคือ หน่วยบริการ ผู้ป่วยโรคติดต่ออุบัติใหม่ หากเป็นกรณีอุบัติภัยหมู่กิจกรรมหลักที่สำคัญคือหน่วยบริการ ER และศัลยกรรม เป็นต้น ฉะนั้นการระบุกิจกรรมของภารกิจหลักที่สำคัญขององค์กรจึงต้องวิเคราะห์ตามความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น

ขั้นตอนที่ 3 วิเคราะห์ผลกระทบทางภารกิจ เป็นขั้นตอนที่ผู้เริ่มจัดทำ BCP ต้องทำความเข้าใจอย่างมาก หากผู้จัดทำ BCP เข้าใจและสามารถอธิบายให้ผู้เกี่ยวข้องเข้าใจได้ จะช่วยให้การจัดทำ BCP สำเร็จได้ง่ายขึ้น เนื่องจากขั้นตอนนี้จะมีผู้เกี่ยวข้องจากทุกหน่วยงานเข้ามามีส่วนร่วม วิเคราะห์ข้อมูลและตัดสินใจร่วมกัน จำนวนผู้เข้าประชุมฯ ที่เหมาะสมครั้งละ 3 - 10 หน่วยงาน ขึ้นอยู่กับข้อมูลที่เกี่ยวข้องเนื่องกัน จำนวนครั้งการประชุมฯ ขึ้นอยู่กับความครบถ้วนของข้อมูลที่รวบรวมได้ และ ต้องใช้การสัมภาษณ์เพิ่มเติมเพื่อตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วน

ขั้นตอนที่ 4 ประเมินความเสี่ยงและความต้องการทรัพยากรขององค์กร ขั้นตอนนี้มีผลต่อการนำข้อมูลไปกำหนดกลยุทธ์การบริหารความต่อเนื่อง

แผนรับผู้ป่วย และแผนสำรองทรัพยากร ผู้ศึกษาใช้การสัมภาษณ์รายหน่วยงานทางโทรศัพท์ และสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล 2-3 หน่วยงานพร้อมกัน ขึ้นอยู่กับความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงของข้อมูล เมื่อผู้ให้ข้อมูลของหน่วยงานเข้าใจแล้ว สามารถขอความอนุเคราะห์ให้หน่วยงานจัดทำแผนสำรองทรัพยากรได้ด้วย

ขั้นตอนที่ 5 จัดทำแผนบริหารความต่อเนื่องภารกิจตามกรอบเนื้อหาที่กำหนด การรวบรวมข้อมูลจัดทำ BCP ให้ได้ครบถ้วนตามกรอบเนื้อหาที่กำหนด ผู้จัดทำ BCP ควรมีหน้าที่โดยตรงในการวิเคราะห์สรุปข้อมูลจากเหตุการณ์จริง เช่น บันทึกการประชุมการจัดการภาวะฉุกเฉิน บันทึกเหตุการณ์สถานการณ์ และบันทึกสรุปบทเรียนการดำเนินงาน เป็นต้น สำหรับหน่วยงานที่ไม่เกิดเหตุการณ์ภาวะฉุกเฉินอาจสรุปได้จากรายงานการซ้อมแผนขององค์กร

โดยสรุป ทุกขั้นตอนดำเนินการ ผู้นำในการจัดทำ BCP ต้องใช้ทักษะดังนี้ การประสานขอความร่วมมือจากทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การอธิบายใจให้ผู้เกี่ยวข้องเข้าใจเห็นความสำคัญและจำเป็นในการจัดทำ BCP ขององค์กร ข้อควรคำนึงก่อนดำเนินการประชุมปฏิบัติการกลุ่มหรือสัมภาษณ์ ผู้นำในการจัดทำ BCP ต้องให้ข้อมูลเหตุผลความจำเป็น แรงจูงใจประสงค์ และระบุเป้าหมายที่ต้องการในแต่ละครั้งเสมอ ระหว่างดำเนินการต้องอธิบายชี้แจงข้อสงสัยร่วมตัดสินใจและตรวจสอบข้อมูลย้อนกลับเพื่อให้มั่นใจว่าข้อมูลถูกต้อง เมื่อจัดรูปแบบข้อมูลเรียบร้อยแล้วควรส่งให้ผู้เกี่ยวข้องตรวจสอบอีกครั้ง เมื่อจัดทำ BCP เสร็จแล้วควรเสนอผู้บริหารอนุมัติ นำขึ้นทะเบียนเอกสารควบคุมคุณภาพตามกระบวนการอนุมัติเอกสารของหน่วยงานเพื่อสื่อสารเผยแพร่ให้ผู้เกี่ยวข้องรับทราบและถือปฏิบัติ

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 นำผลการศึกษาที่ได้ไปจัดทำแนวทางการจัดทำแผนบริหารความต่อเนื่องภารกิจขององค์กรที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดทำแผนบริหารความต่อเนื่องภารกิจของสถานพยาบาลอื่นได้

หลังการศึกษา ผู้ศึกษาได้นำไปเสนอในการประชุมเชิงปฏิบัติการการจัดทำแผนประกอบกิจการให้กับ

สถานบริการสาธารณสุข และการประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาความรู้สู่การปฏิบัติการจัดทำแผนประกอบกิจการกรณีโรคติดต่ออุบัติใหม่ ในสถานพยาบาล 4 ครั้ง ระหว่างเดือนตุลาคม - ธันวาคม 2559 ผู้เข้าร่วมประชุมจากโรงพยาบาลกว่า 60 แห่ง มีปัญหาในการจัดทำ BCP ของหน่วยงานเช่นเดียวกับที่กล่าวไว้ในบทนำ ผลการนำเสนอผู้เข้าร่วมประชุมให้ความเห็นว่า ทำให้เข้าใจการจัดทำ BCP มากขึ้น จะนำแนวทางของสถาบันบำราศนราดูรไปปรับใช้ และคาดหวังว่าจะจัดทำ BCP ของหน่วยงานได้สำเร็จ จึงประมาณการได้ว่าผลการศึกษาสามารถนำไปจัดทำแนวทางการจัดทำ BCP ให้สถานพยาบาลอื่นหรือหน่วยงานที่มีบริบทใกล้เคียงกันนำไปประยุกต์ใช้ได้

ข้อเสนอแนะสำหรับหน่วยงานที่จะนำไปใช้สามารถปรับกรอบเนื้อหาการจัดทำ BCP ได้ตามบริบทของหน่วยงาน และหากต้องการเตรียมความพร้อมรองรับภาวะฉุกเฉินขององค์กรได้ดียิ่งขึ้น ควรเพิ่มการวิเคราะห์ผลกระทบการหยุดชะงักของภารกิจและกำหนดระยะเวลาสูงสุดที่ยอมรับได้ภายใต้สภาวะการให้บริการขั้นต่ำของหน่วยงาน (Length of Time: LOT คือเวลาสูงสุดที่ยอมรับได้ภายใต้สภาวะ MBCO)

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษานี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาจากแพทย์หญิงจรรยา แสงสัจจา ผู้อำนวยการสถาบันบำราศนราดูร ที่ให้โอกาสผู้ศึกษาเพิ่มประสบการณ์เรียนรู้การจัดทำแผนประกอบกิจการภายในองค์กรมาโดยตลอด กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางดำเนินการที่ถูกต้อง ผู้ศึกษารู้สึกซาบซึ้งยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณนายแพทย์กิตติพงศ์ สัตยชาติวิรุฬห์ อติตรองผู้อำนวยการสถาบันบำราศนราดูร ฝ่ายสนับสนุนระบบบริการสุขภาพ ที่ให้โอกาสผู้ศึกษามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนบริหารความต่อเนื่องภารกิจสถาบันบำราศนราดูร ปี 2556 และปี 2558 พร้อมทั้งถ่ายทอดความรู้ที่มีคุณค่ายิ่งจนทำให้มีการศึกษานี้ขึ้น

ขอขอบคุณนายแพทย์กฤษฎา หาญบรรเจิด รองผู้อำนวยการสถาบันบำราศนราดูรฝ่ายบริการทางการแพทย์ ผู้บังคับบัญชา ที่กรุณาสับสนุนส่งเสริมให้ผู้ศึกษามีส่วนร่วมปฏิบัติงานตอบโต้ภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข และจัดทำแผนบริหารความต่อเนื่องภารกิจขององค์กร และกรุณาให้ข้อเสนอแนะที่มีคุณค่าต่อการศึกษานี้

สุดท้ายนี้ผู้ศึกษาขอขอบคุณ แพทย์หญิงรุจิรสุนทรขจิต อดีตผู้ทรงคุณวุฒิกรมควบคุมโรค ที่ให้ความกรุณาแนะแนวทางในการศึกษา ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ของสถาบันบำราศนราดูรที่ให้ความร่วมมืออย่างดียิ่งจนทำให้การศึกษานี้สำเร็จ

เอกสารอ้างอิง

1. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ.เกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐระดับพื้นฐาน ฉบับที่ 2. กรุงเทพฯ: วิชั่นพรีนซ์ แอนด์ มีเดีย; 2558.
2. คณะกรรมการจัดทำแผนยุทธศาสตร์โรคติดต่ออุบัติใหม่แห่งชาติ (พ.ศ. 2555-2559). แผนยุทธศาสตร์ เตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่แห่งชาติ (พ.ศ.2556-2559). พิมพ์ครั้งที่3. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก; 2555.
3. กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข. กรอบการปฏิบัติงานตัวชี้วัดเป้าประสงค์ยุทธศาสตร์ที่ 4 การเตรียมความพร้อมและดำเนินการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพในสถานการณ์ฉุกเฉินและภัยพิบัติอย่างรวดเร็วตามความต้องการของพื้นที่ และได้มาตรฐานสากลปีงบประมาณ 2557. นนทบุรี: กรมควบคุมโรค; 2557.
4. กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข. คู่มือแผนบริหารความต่อเนื่องของภารกิจ สถาบันบำราศนราดูร กรณีโรคทางเดินหายใจตะวันออกกลางหรือโรคเมอร์ส. นนทบุรี; 2558.
5. กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข. คู่มือการจัดทำแผนประกอบกิจการภายในองค์กร (Business Continuity Plan: BCP) เพื่อเตรียมความพร้อม: กรณีการระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่. กรุงเทพฯ: องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกในพระบรมราชูปถัมภ์; 2556.
6. กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข. แผนบริหารความต่อเนื่องขององค์กร (แผนประกอบกิจการภายในองค์กร) กรณีอุทกภัย ปีพ.ศ.2556. นนทบุรี: กรมควบคุมโรค; 2556.